

Profeternas inspiration

Inledning

Uttalanden som Ellen White gjort om sitt arbete som Herrens budbärare och om den process som Gud använder för att förmedla sin vilja till människosläktet är alltid till hjälp och av intresse. Sådana uttalanden presenteras i detta inledande kapitel i *Selected Messages*. Även om frågan om inspiration berördes vid olika tillfällen under hennes sjuttioåriga verksamhet är hennes mest framstående presentation den som återfinns i inledningen till *Den stora striden* (och har därför inte tagits med här) och som skrevs i maj 1888. Ett tidigare uttalande, "Invändningar mot Bibeln", som skrevs 1886 publiceras här liksom "Guds Ords inspiration" som skrevs hösten 1888. Ett fjärde betydelsefullt uttalande, "Bibels gåtor ett bevis för dess inspiration", publicerades 1889 och återfinns i *Testimonies*, band 5, s. 698-711. Åtskilliga beskrivningar av hennes verksamhet, återutgivningen av traktaten *Att skriva och sända ut The Testimonies to the Church* från 1913 och Ellen Whites svar på vissa frågor och beskyllningar angående hennes tidiga skrifter avslutar kapitlet "The Highlight on our Pathway" – Utgivarna

*Ingen människa kan förbättra
Bibeln genom att föreslå vad
Herren egentligen menade eller
borde ha sagt.*

Guds ords inspiration

Nu är tiden inne då frågan med all rätt kan ställas: "Men Människosonen, skall han finna någon tro här på jorden när han kommer?" (Luk. 18:8).

Andligt mörker har övertäckt jorden och ett totalt mörker folken. I många kyrkor finns tvivel och otro när det gäller Bibelns tolkning. Många, väldigt många, ifrågasätter Bibelns sanningshalt. Mänsklig bevisföring och felaktiga föreställningar undergräver Guds ords inspiration. Det som borde tas emot som givet omges av en mystisk skugga. Inget framstår som klart och tydligt, på fast grund. Detta är ett av de utmärkande tecknen för den sista tiden.

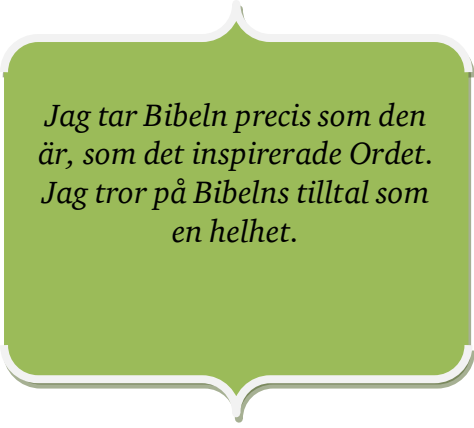
Denna heliga Bok har utstått angrepp från Satan som tillsammans med onda människor har föresatt sig att hölja allt gudomligt i skuggor och mörker. Men Herren har med sin övernaturliga kraft bevarat denna heliga Bok i dess nuvarande form – mänsklighetens karta eller handbok som visar dem vägen till himlen.

Men Guds vishet har så uppenbart försummats att det är få i vår värld, även bland dem som menar sig kunna förklara den för andra, som har Bibelns gudomliga kunskap. Det finns lärda män som har högskoleexamen, men dessa herdar föder inte Guds flock. De tar inte hänsyn till att Bibelns förträffligheter fortsätter att öppna sina gömda skatter som dyrbara juveler för den som gräver efter dem.

Det finns de som strävar efter att vara nyskapande, som menar sig vara visare än ordet – deras vishet är dumhet. De upptäcker fantastiska saker på förhand, idéer som avslöjar att de ligger långt efter i förståelsen av Gud vilja och avsikter. I sina försök att förtydliga eller avslöja hemligheter som legat gömda för oss dödliga under årtusenden, kan de liknas vid en man som fastnat i leran och som oförmögen att själv ta sig loss ändå talar om för andra hur de ska ta sig

ur leran. Detta är en passande bild på de som försöker rätta till Bibelns misstag. Ingen människa kan förbättra Bibeln genom att föreslå vad Herren egentligen menade eller borde ha sagt.

En del ser på oss allvarligt och säger: "Tror ni inte att det kan ha blivit en del misstag när texten kopierats eller översatts?" Detta är fullt möjligt. Den som är så inskränkt att den tvekar och snavar över den möjligheten eller sannolikheten kommer att vara precis lika redo att snava över hemligheterna i det inspirerade Ordet – för deras klena tro kan inte uppdaga Guds avsikter. Ja, de skulle lika gärna ha snavat över enkla fakta som vem som helst kan godta, urskilja det gudomliga och för vilka Guds tilltal är enkelt och vackert, rikt och kärnfullt. Inte någon kommer att oroas eller snava över misstagen som inte skulle ha skapat svårigheter av de enklaste sanningar som uppenbarats.

Jag tar Bibeln precis som den är, som det inspirerade Ordet. Jag tror på Bibelns tilltal som en helhet.

Gud överlät framställningen av sitt gudomligt inspirerade Ord till den dödliga människan. Detta Ord som arrangerats i böcker i Gamla och Nya testamentet är en handbok för invånarna i en fallen värld. Den har lämnats i arv till dem så att ingen, genom att studera och åtlyda dess anvisningar, ska gå vilse på vägen till himlen.

De som tror sig kunna förenkla de förmodade svårigheterna i Bibeln mäter det som är inspirerat och inte inspirerat med sina begränsade mått. De gör bäst i att gömma sitt ansikte som Elia när den stilla susningen talade till honom. För de står inför Gud och heliga änglar som under sekler har meddelat ljus och kunskap till människor, låtit dem veta vad det ska göra och inte, utvecklat scener av stort intresse för dem, vägmärke efter vägmärke i symboler, tecken och bilder.

Och Gud har inte när han presenterat de faror som hopar sig i den sista tiden, berättigat någon dödlig människa att avslöja gömda hemligheter eller inspirerat enskilda eller grupper att bedöma vad som är inspirerat och inte. När människor i sina inskränkta bedömningar finner det nödvändigt att studera Bibeln för att avgöra vad som är inspirerat och inte, ställer de sig inför Jesus för att visa honom en bättre väg än den han har lett oss.

Jag tar Bibeln precis som den är, som det inspirerade Ordet. Jag tror på Bibelns tilltal som en helhet. Människor träder fram som tror sig finna något att kritisera i Guds Ord. De lägger det blottat inför andra som bevis på överlägsen visdom. Av dessa människor är många smarta, lärda, vältaliga och begåvade men vars hela livsverk går ut på att göra andra osäkra på Bibelns inspiration. De förmår många att se på saken som de gör. Och deras verk sprids vidare från den ena till den andra, precis så som Satan har haft för avsikt, ända tills vi ser den fulla betydelsen av Jesus ord: "Men Människosonen, skall han finna någon tro här på jorden när han kommer?" (Luk. 18:8).

Syskon, låt ingen tanke eller handling vara engagerad i att kritisera Bibeln. Det är det slags verk som Satan gärna ser att ni gör, men det är inte det verk som Herren har anvisat er att göra.

Människor borde låta Gud ta hand om sin egen Bok, sina levande råd, så som han gjort i alla tider. De börjar ifrågasätta några delar av uppenbarelsen, pekar ut brister i vad som ser ut som motsättningar i det ena och det andra uttalandet. Från Första Moseboken överger de det som de bedömer som tvivelaktigt tills de i hela Bibeln ser saker att tvivla på. För Satan kommer att leda dem så långt han kan i deras kritik. Deras förmåga att kritisera kommer att skärpas genom övning. De kan inte vila vid något med säkerhet. Att försöka resonera med dem är bara

bortkastad tid. De kommer även att göra Bibeln till åtlöje. De kommer till och med att bli bespottare, men de skulle bli förvånade om du framställde det så för dem.

Syskon, håll er till Bibeln så som den är skriven och sluta kritisera dess giltighet. Lyd istället Ordet och ingen av er kommer att gå förlorad. Människans påhittighet har används i århundraden för att mäta Guds Ord med inskränkt förstånd och begränsad fattningsförmåga. Om Herren, författaren bakom de levande råden, skulle dra undan förhänget och avslöja sin vishet och härlighet inför dem, skulle de sjunga ihop i sin intighet och säga som Jesaja: ”jag har orena läppar och jag bor bland ett folk med orena läppar” (Jes. 6:5).

Enkelhet och raka tilltal förstås av analfabeten, landsortsbarn och barnet likaväl som av en fullvuxen eller intellektuell gigant. Den som är begåvad med stora mentala förmågor kommer i Guds råd att finna sanningsskatter, vackra och värdefulla att tillägna sig. Hon kommer också att finna svårigheter, hemligheter och underliga ting som kommer att ge henne den högsta tillfredsställelse att studera under ett långt liv, och ändå återstår det oändliga.

Människor med ringa färdigheter, begränsade förmågor och möjligheter att bli väl förtrogna med Bibeln, finner i de levande råden tröst, ledning, räd och räddningsplanen lika klar som en solstråle. Ingen behöver gå förlorad i brist på kunskap, om det inte är så att man är blind med vilje.

Vi tackar Gud att Bibeln är framställd för den klene liksom för den som är lärd. Den passar för alla åldrar och alla klasser.

(Manuskript 16, 1888; skrivet vid Minneapolis, Minnesota, hösten 1888.)

Invändningar mot Bibeln

Människors intellekt varierar. Människor med olika utbildning och åsikter får olika intryck av samma ord. Det är svårt för ett intellekt att med hjälp av språket överföra till ett intellekt med ett annat temperament, annan utbildning och andra tankegångar exakt samma idé som är så klar och tydlig hos en själv. Men för den uppriktiga, rättänkande, kan man i praktiken enkelt och rakt förmedla sin mening. Men om mottagaren inte är uppriktig och inte vill se eller förstå sanningen, kommer han att vända orden och språket i allt för passa sina egna avsikter. Han kommer att misstolka orden, använda sin fantasi, förvränga dess verkliga innebörd och sedan förskansa sig i otro, hävda att tankarna är helt fel.

På det här sättet behandlas mina skrifter av dem som önskar missförstå och förvränga dem. De vänder Guds sanning till lögn. På precis samma sätt som det behandlar mina artiklar och böcker, så behandlar tvivlarna och de som inte tror även Bibeln. De läser den med avsikt att förvanska, missbruka eller med vilja förvränga tilltalens verkliga innebörd. De hävdar att Bibeln kan bevisa allt och vad som helst, att varje sekt kan bevisa att deras läror är rätt och att de mest skiftande läror kan bevisas från Bibeln.

Den som är begåvad med stora mentala förmågor kommer i Guds råd att finna sanningsskatter, vackra och värdefulla att tillägna sig. Hon kommer också att finna svårigheter, hemligheter och underliga ting som kommer att ge henne den högsta tillfredsställelse att studera under ett långt liv, och ändå återstår det oändliga.

Bibelns författare var tvungna att uttrycka sina tankar med mänskliga ord. Den skrevs av mänskliga människor. Dessa människor var inspirerade av den heliga Anden. På grund av brister i människans språkförståelse, eller det mänskliga sinnets ondska och påhittighet att vända ut och in på sanningen, läser och förstår många Bibeln för att tillfredsställa sig själva. Det är inte så att problemet finns i Bibeln. Politiska motståndare som diskuterar lagtexter har motsatta ståndpunkter i tillämpningen av dessa lagar.

Bibeln gavs till människan inte genom en obruten kedja av tilltal, utan bit för bit, för kommande generationer, när Gud i sin försyn såg att det var lämpligt att göra intryck på människan i olika tider och platser. Människor skrev så som den heliga Anden manade dem.

Först skjuter skotten, sedan blomstrar det och sedan kommer frukten, ”först strå, så ax, så moget vete i axet”. Det är precis så som Bibelns tilltal är för oss.

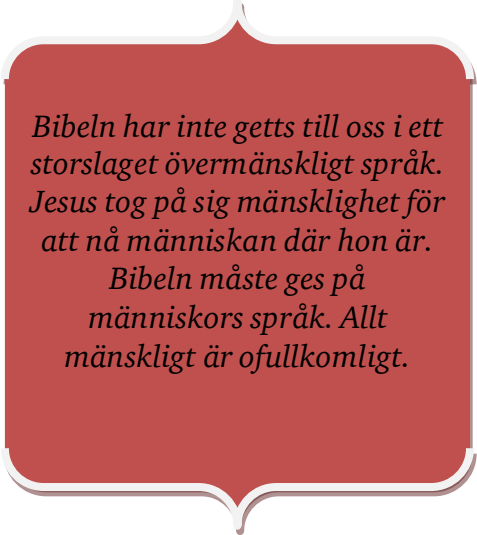
Det är inte alltid fullkomlig ordning eller uppenbar enhet i Bibeln. Jesus underverk ges inte i exakt ordningsföljd, men återges under de förhållanden som rådde och som ledde till den gudomliga uppenbarelsen av Kristus makt. Bibelns sanningar är som gömda pärlor. De måste sökas och grävas fram genom omsorgsfulla ansträngningar. De som endast har en ytlig bild av Bibeln kommer med sin ytliga kunskap – som de tror är djup – att tala om Bibelns motsättningar och ifrågasätta Bibelns auktoritet. De vars hjärtan är i harmoni med sanning och lydnad kommer att söka i Bibeln med ett hjärta som är redo att ta emot Guds påverkan. Den som är upplyst ser en andlig enhet, en storartad guldtråd som löper genom helheten. Men det kräver tålamod, eftertanke och bön att spåra denna dyrbara guldtråd. Häftiga strider kring Bibeln har lett till efterforskning som uppenbarat dyrbara sanningar. Många tårar har fallts, många böner betts om att Herren skulle öppna förståndet för hans Ord.

Bibeln har inte getts till oss i ett storslaget övermänskligt språk. Jesus tog på sig mänsklighet för att nå människan där hon är. Bibeln måste ges på människors språk. Allt mänskligt är ofullkomligt. Olika betydelser uttrycks med samma ord. Det finns inte ett ord för varje tanke. Bibeln gavs till oss på det mest tillgängliga sättet.

Alla intellekt har olika prägel. Alla förstår inte uttryck och påståenden på samma sätt. En del förstår Bibelns förklaringar så att det passar just deras tankar och omständigheter. Förutfattade meningar, fördomar och lidelser har en stark inverkan som fördunklar förståelsen och rör ihop tankarna även när vi läser Bibelns ord.

Lärjungarna som vandrade till Emmaus behövde befrias i deras tolkning av Bibeln. Jesus vandrade med dem förklädd och som en människa talade han med dem. Han började med Mose och profeterna och undervisade dem om allt som handlade om honom. Att hans liv, uppdrag, lidande och död hade skett precis så som Guds ord hade förutsagt. Han öppnade deras förstånd så att de kunde förstå Bibeln. Hur snabbt rätade han inte ut de tilltrasslade tåtarna och visade på Bibelns enhet och gudomliga sanning! Människor i vår tid behöver verkligen få sitt förstånd öppnat.

Bibeln är skriven av inspirerade människor, men det är inte Guds sätt att tänka och uttrycka sig. Det är människans. Gud som författare framträder inte. Människor säger ofta att ett sånt uttryck

Bibeln har inte getts till oss i ett storslaget övermänskligt språk. Jesus tog på sig mänsklighet för att nå människan där hon är. Bibeln måste ges på människors språk. Allt mänskligt är ofullkomligt.

inte liknar Gud. Men Gud har inte lagt sig själv i ord, logik eller retorik, att rannsakas i Bibeln. Bibelns författare var Guds skrivare, inte hans pennor. Se på de olika författarna.

Det är inte Bibelns ord som är inspirerade, utan människan som är inspirerad. Inspirationen har ingen inverkan på människans ord eller uttryck utan på människan själv, som under den heliga Andens inflytande uppfylls av tankar. Men orden präglas av den enskilda människans tankar. Den gudomliga tanken blir diffus. Guds tankar och vilja kombineras med människans tankar och vilja. På så sätt blir människans ord Guds Ord.

(Manuskript 24, 1886; skrivet i Europa år 1886.)

Enhet i mångfald

Det finns variation i ett träd, knappast två löv finns som är precis likadana. Men ändå bidrar denna variation till trädets fullkomlighet som helhet.

När det gäller våra biblar kanske vi frågar oss: Varför behövs Matteus, Markus, Lukas och Johannes i evangelierna? Varför behöver Apostlagärningarna och alla de olika breven skriva om samma saker?

Herren gav oss sitt ord precis så som han ville ha det. Han gav ordet genom olika författare, som var och en med sin egen individualitet skulle skriva samma berättelse. Deras vittnesbörd förs samman i en Bok och fungerar som de olika rösterna i ett samtal. De presenterar inte saken på precis samma sätt. Var och en har en egen upplevelse och denna mångfald breddar och fördjupar kunskapen som förs fram för att möta behoven hos olika intellekt. Tankarna som kommer till uttryck har ingen bestämd likformighet, som om de var gjutna i en järnform och blev enformiga att lyssna till. Med en sådan enformighet skulle behag och utmärkande skönhet gå förlorad...

Alla idéers Skapare kan göra intryck på olika intellekt med samma tanke, men var och en av dessa kan i sin tur uttrycka den på olika sätt, utan att bli motsägelsefulla. Det faktum att denna skillnad finns borde inte förvirra oss. Det är sällan två personer kommer att se och ge uttryck för sanningen på exakt samma sätt. Var och en dröjer kvar vid vissa saker som hennes temperament och utbildning har format henne att uppskatta. Solljus som träffar olika föremål ger dem olika nyanser.

Genom sin Andes inspiration gav Herren sanning till sina apostlar som de skulle uttrycka i enlighet med den heliga Andens utveckling av deras intellekt. Men deras intellekt är inte trängt, som om det tvingats in i en viss form.

(Brev 53, 1900.)

Bibeln är skriven av inspirerade människor, men det är inte Guds sätt att tänka och uttrycka sig. Det är människans. Gud som författare framträder inte. Människor säger ofta att ett sånt uttryck inte liknar Gud. Men Gud har inte lagt sig själv i ord, logik eller retorik, att rannsakas i Bibeln. Bibelns författare var Guds skrivare, inte hans pennor.

Herren talar ett ofullkomligt språk

Herren talar till människor med ett ofullkomligt språk för att deras fördärvade sinnen och okänsliga uppfattningsförmåga ska kunna förstå hans ord. På så sätt böjer sig Gud ner. Han möter de fallna människorna där de är. Bibeln om än fullkomlig i sin enkelhet, svarar inte upp till Guds stora tankar. För omätliga tankar kan inte fullständigt förkroppsligas i ändligen tankebanor. Istället för att Bibelns uttryck skulle vara överdrivna, som många menar, är de starka uttrycken ingenting inför tankarnas prakt. Men författarna har valt de mest uttryckliga orden för att förmedla de högre tankarnas sanning. Syndiga varelser kan endast uthärda att se skuggorna av den himmelska härlighetens ljus.

(Brev 121, 1901.)

Ingen människa ska döma Guds Ord

Både i [Battle Creeks] Tabernakel och i högskolan har det undervisats i ämnet inspiration och dödliga människor har tagit på sig uppgiften att säga att en del i Bibeln är inspirerat och annat inte. Det visades mig att Herren inte hade inspirerat artiklarna om inspiration som publicerades i *Review* [Ellen White syftar här på en serie artiklar av en författare som hävdade att det fanns olika grader av inspiration. Se *The Review and Herald*, 15 januari, 1884. – Red.] inte heller samtyckte han till att artiklarna rekommenderades för våra ungdomar på högskolan. När människor ger sig ut och kritiserar Guds Ord, ger de sig ut på helig mark och de gör bäst i att frukta, bäva och gömma sin vishet för dumhet. Gud utser ingen människa till att döma hans Ord, att välja ut några saker som inspirerade och avfärda andra som oinspirerade. Vittnesbörden har behandlats på samma sätt – men Gud ligger inte bakom detta.

(Brev 22, 1889.)

Herren talar till människor med ett ofullkomligt språk för att deras fördärvade sinnen och okänsliga uppfattningsförmåga ska kunna förstå hans ord. På så sätt böjer sig Gud ner. Han möter de fallna människorna där de är. Bibeln om än fullkomlig i sin enkelhet, svarar inte upp till Guds stora tankar. För omätliga tankar kan inte fullständigt förkroppsligas i ändligen tankebanor.